

27**KONCOWY PROTOKÓŁ DELIMITACYJNY**

między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunii, podpisany w Bukareszcie dnia 17 maja
1935 r.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

W dniu siedemnastym maja tysiąc dziewięćset trzydziestego piątego roku podpisany został w Bukareszcie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Rumunii końcowy protokół delimitacyjny o następującym brzmieniu dosłownym:

Przekład.

MIESZANA KOMISJA DLA DELIMITACJI
GRANICY POLSKO - RUMUNSKIEJ.

COMMISSION MIXTE DE DÉLIMITATION
DE LA FRONTIÈRE POLONO - ROUMAINE.

KONCOWY PROTOKÓŁ DELIMITACYJNY.**Artykuł I.**

Stosownie do decyzji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Rządu Królestwa Rumunii, niżej podpisani, należycie upełnomocnieni przez Swoje Rządy jako członkowie komisji powołanej do ustalenia w terenie granicy między Rzecząpospolitą Polską i Królestwem Rumunii, przeprowadzili delimitację tej granicy.

PROTOCOLE FINAL DE DÉLIMITATION.

Article I.

Conformément à la décision du Gouvernement de la République de Pologne et du Gouvernement du Royaume de Roumanie, les sous-signés, dûment accrédités par leurs Gouvernements respectifs comme membres de la Commission appelée à fixer sur place la frontière entre la République de Pologne et le Royaume de Roumanie, ont procédé à la délimitation de cette frontière.

Article II.

La frontière polono-roumaine a son point de départ au point Stoh, cote 1655, commun aux trois frontières, celles de la République de Pologne, du Royaume de Roumanie et de la République de Tchécoslovaquie et son point terminus au confluent Zbrucz — Dniestr (Nistrul), point commun aux frontières de la République de Pologne, du Royaume de Roumanie et de l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques.

La détermination de la ligne frontière a été exécutée conformément aux principes mentionnés ci-dessous et fixés par la Commission Mixte de Délimitation Polono - Roumaine, conformément aux prévisions du Procès-Verbal No 5 de la séance plénière du 26 Janvier 1928, tenue

Artykuł II.

Granica polsko-rumuńska rozpoczyna się od punktu Stoh, kota 1655, będącym równocześnie punktem wyjścia dla granic Rzeczypospolitej Polskiej, Królestwa Rumunii i Republiki Czechosłowackiej a kończy się przy ujściu Zbrucza do Dniestru, w punkcie wspólnym dla granic Rzeczypospolitej Polskiej, Królestwa Rumunii i Związku Socjalistycznych Republik Rad.

Wyznaczenie linii granicznej przeprowadzono według niżej podanych zasad, ustalonych przez Mieszana Komisję Delimitacyjną Polsko-Rumuńską, stosownie do postanowień zawartych w protokole Nr 5 z posiedzenia plenarnego odbytego w Bukareszcie dnia 26 stycznia 1928 r.,

które to zasady zostały przyjęte przez Rządy Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Rumunii wymianą not identycznych z dnia 10 października 1928 r.

A. „Poczawszy od punktu Stoh (1655) Triplex Confinium polsko-rumuńsko-czechosłowackie ku południowi i południowemu wschodowi aż po mały potok Munczelus (Munčelus), granica będzie biegać w zasadzie dawną linią katastralną między Galicją i Węgrami sprzed wojny. Linia graniczna zostanie wytyczona wzduż linii grzbietów górskich, najbardziej zbliżonej do wyżej wymienionej linii katastralnej.”

B. „Wzdłuż Munczelusu (Munčelus), Perkałbu (Percalab) i Czeremoszu Białego (Ceremușul Alb) aż do Kut - Wyżnicy (Vîjnița), granica będzie biegać linią środkową głównej odnogi biegu wody, a to z uwagi na nieuregulowanie tych rzek; z chwilą uregulowania rzeki, granica będzie biegać linią środkową kanału sztucznego.”

C. „Od Kut - Wyżnicy (Vîjnița) do Prutu i wzduż Prutu, granica będzie biegać linią środkową kanału sztucznego.”

Między Kutami - Wyżnicą (Vîjnița) i Prutem wprowadzono ze względów technicznych drobne odchyłki.

D. „Od Prutu do Dniestru granica będzie biegać dawniejszą linią administracyjną między Galicją i Bukowiną; jednakże, interesy lokalne mieszkańców zostaną uwzględnione i granica zostanie wytyczona stosownie do szczegółowych postanowień zawartych w protokole z wyżej podanego posiedzenia plenarnego.”

Między wsią rumuńską Orașeni i wsią polską Kułaczyn, w miejscowościach gdzie linia katastralna schodzi się z ogrodzeniami własności mieszkańców, granica jest w ten sposób wyznaczona, aby mieszkańcy obu Państw mogli swobodnie poruszać się po terytorium swego własnego kraju.

Między wsią Stecowa i wsią Siscauti, między słupami Nr 126/1 i Nr 126/4, linia graniczna biegnie wschodnią krawędzią drogi uwidocznionej na odnośnym planie.

Między rumuńską wsią Borauti i polską wsią Seratince, między słupami Nr 135 i Nr 135/4 oraz między kopcem Nr K 356 i słupem Nr 137/1, granica biegnie linią znajdującej się na wschód od linii kolejowej Horodenka - Stefanesti.

E. „Wzdłuż Dniestru, na odcinkach uregulowanych, granica będzie biegać linią środkową kanału tej rzeki; w partiach zaś nie uregulowanych, linia graniczna wyznaczona zostanie na podstawie wniosków, które zostaną przedłożone przez rzeczników.”

W partiach nie uregulowanych, granica biegnie linią środkową głównej odnogi przy zwykłym stanie wód.

W partiach, w których budowle regulacyjne znajdują się po obu stronach rzeki, granica

à Bucarest, lesquels ont été acceptés par le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement Royal de Roumanie par un échange de Notes identiques qui a eu lieu à Varsovie, le 10 Octobre 1928.

A. „En commençant du point Stoh (1655) Triplex Confinium Polono-Roumano-Tchécoslovaque, vers le Sud et le Sud-Est et jusqu'au petit ruisseau Munczelus (Munčelus), la frontière suivra en principe l'ancienne ligne cadastrale entre la Galicie et la Hongrie d'avant guerre. La ligne frontière sera tracée le long de la ligne des faîtes des montagnes la plus rapprochée de la ligne cadastrale susmentionnée.”

B. „Le long du Munczelus (Munčelus), Perkałbu (Percalab) et du Czeremosz Biały (Ceremușul Alb) jusqu'à Wyżnica (Vîjnița) — Kuty, la frontière suivra la médiane du bras principal du cours d'eau, vu le non-aménagement de ces rivières; à partir du moment où la rivière aura été aménagée, la frontière suivra la médiane du chenal artificiel”.

C. „De Wyżnica (Vîjnița) — Kuty jusqu'au Prut (Prutul) et le long du Prut, la frontière suivra la ligne cadastrale; à partir du moment où ces rivières seront aménagées, la frontière suivra la médiane du chenal artificiel”.

Entre Kuty — Wyżnica (Vîjnița) et le Prut, de minimes déviations ont été imposées pour des raisons de nature technique.

D. „Du Prut au Dniestre (Nistrul), la frontière suivra l'ancienne ligne administrative entre la Galicie et la Bucovine; toutefois il sera tenu compte des intérêts locaux de la population et la ligne frontière sera tracée conformément aux décisions détaillées contenues dans le Procès-Verbal de la séance plénière sus-visée”.

Entre le village roumain Orașeni et le village polonais Kułaczyn, aux endroits où la ligne cadastrale coïncide avec les clôtures des propriétés des habitants, la frontière est tracée de manière à ce que les habitants des deux pays puissent circuler sur le territoire de leur propre pays.

Entre le village Stecowa et le village Siscauti, entre les bornes No 126/1 et No 126/4, la ligne frontière suit le bord Est de la route qui figure sur le plan respectif.

Entre le village roumain Borauti et le village polonais Seratince, entre les bornes No 135 et No 135/4 et entre le tertre No K 356 et la borne No 137/1, la frontière suit une ligne qui se trouve située à l'Est de la voie ferrée Horodenka-Stefanesti.

E. „Le long du Dniestre (Nistrul) la frontière suivra la médiane du chenal du fleuve sur les secteurs régularisés; dans les parties non régularisées la ligne frontière sera tracée à la base des propositions qui seront formulées par des experts”.

Dans les parties non régularisées, la frontière suit la ligne médiane du bras principal pris à son niveau ordinaire;

Dans les parties où les ouvrages de régularisation existent des deux côtés du fleuve, la

biegnie linią środkową kanału utworzonego przez te budowle.

W partiach rzeki częściowo uregulowanych, gdzie budowle regulacyjne znajdują się tylko po jednej stronie rzeki, granica biegnie linią znajdująca się pośrodku szerokości kanału przy zwyczajnym stanie wód (trwającym średnio 210 dni).

Szerokości kanału są następujące:

powyżej km 84.93	92 m
od km 84.93 do km 38.12 . . .	94 m
od km 38.12 do km 0.0 . . .	100 m

Granice Państwa są niezmienne.

Rządy obu Państw porozumiewają się co do przeprowadzenia prac nad uregulowaniem granicznych biegów wód; z chwilą wykonania tych prac, granicę tworzyć będzie linia środkowa uregulowanych tych biegów wód.

Prace regulacyjne granicznych biegów wód nastąpią obowiązkowo, przede wszystkim na odcinku Kuty - Wyżnica (Vînița) do Prutu i wzduż Prutu a to z chwilą, gdy będzie to tylko możliwe i stosownie do postanowień zawartych w Notach identycznych wymienionych między obu Rządami w Warszawie, dnia 10 października 1928 r.

Artykuł III.

Granica została podzielona na 3 sekcje, które otrzymały numerację od I — III, to jest:

Numer I dla partii granicy zawartej między punktem Stoh stanowiącym równocześnie Triplex Confinium polsko-rumuńsko-czechosłowackie a punktem zejścia się Czeremoszu Białego (Ceremușul Alb) z Czeremoszem Czarnym (Ceremușul Negru). Długość tej sekcji wynosi 115.168 m;

Numer II dla partii granicy zawartej między końcem sekcji I a punktem wspólnym dla granic katastru wsi polskich Horodnicę, Żeżawę i Pieczarnej gminy rumuńskiej Babin i linii środkowej Dniestru. Długość tej sekcji wynosi 119.065 m;

Numer III dla partii granicy zawartej między końcem sekcji II a ujściem Zbrucza do Dniestru. Długość tej sekcji wynosi 112.370 m.

Linię graniczną oznaczono w terenie słupami granicznymi i kopcami. Numerację tych słupów oraz kopców przeprowadzono w każdej sekcji oddziennie.

Linia graniczna wraz z sytuacją topograficzną została pomierzona, a wyniki pomiarowe zawarte są w następujących dokumentach:

1° na mapie w skali 1 : 300.000,

2° na mapach w skali 1 : 25.000,

3° w szczegółowym cyfrowym opisie granicy w którym oprócz danych cyfrowych (lewa strona) znajdują się również arkusze map (prawa strona), przedstawiające sytuację topograficzną granicy, a sporzą-

frontière suit la médiane du chenal formé par ces ouvrages;

Dans les parties du fleuve partiellement régularisées où les ouvrages n'existent que d'un côté, la frontière suit une ligne qui se trouve au milieu de la largeur du chenal pris à son niveau ordinaire (en moyenne 210 jours de durée).

Les largeurs du chenal sont les suivantes:

en amont du km 84.93	92 m
du km 84.93 au km 38.12 . . .	94 m
du km 38.12 au km 0.0 . . .	100 m

Les frontières d'État sont immuables.

Les Gouvernements des deux États s'entendent quant à l'exécution des travaux de régularisation des cours d'eau frontière; dès l'exécution de ces travaux la frontière sera formée par la médiane de ces cours d'eau régularisés.

Les travaux de régularisation des cours d'eau frontière auront lieu obligatoirement, de préférence dans le secteur Wyżnica (Vînița) — Kuty jusqu'au Prut (Prutul) et le long du Prut, dès que faire se pourra et conformément aux dispositions contenues dans les Notes identiques échangées à Varsovie entre les deux Gouvernements à la date du 10 Octobre 1928.

Article III.

La ligne frontière a été divisée en trois sections qui ont reçu les numérations de I à III, soit:

Le numéro I, pour la partie de la frontière allant du point Stoh — lequel est en même temps le Triplex Confinium Polono-Roumano-Tchécoslovaque — au point de jonction des rivières Czeremosz Czarny (Ceremușul Negru) et Czeremosz Biały (Ceremușul Alb). La longueur de cette section est de 115.168 m.

Le numéro II, pour la partie de la frontière comprise entre la fin de la I-re section et le point qui est commun aux limites du cadastre des villages polonais Horodnica, Żeżawa et Pieczarna, de la commune roumaine Babin et de la médiane du Dniestr (Nistrul). La longueur de cette section est de 119.065 m.

Le numéro III, pour la partie de la frontière comprise entre la fin de la II-ème section et le confluent Zbrucz — Dniestr (Nistrul). La longueur de cette section est de 112.370 m.

La ligne frontière a été marquée sur le terrain avec des bornes frontière et des tertres. Le numérotage de ces bornes frontière et tertres a été effectué dans chaque section séparément.

La ligne frontière avec son relevé topographique a été mesurée et les résultats des mesurages figurent dans les documents suivants:

1° Sur une carte au 1:300000.

2° Sur des cartes au 1:25000.

3° Dans la description détaillée numérique de la frontière dans laquelle, en dehors de données numériques (côté gauche) se trouvent aussi les feuilles des cartes (côté droit) représentant la situation topographique de la frontière, mises

dzone w skali 1:2880 dla sekcji I i II oraz w skali 1:4000 dla sekcji III,

4° w szkicach polowych o skalach 1:500, 1:1000, 1:2000 i 1:2880.

Artykuł IV.

Linia graniczna opisana jest w pisemnym szczegółowym opisie granicy.

W razie niezgodności między tekstem szczegółowego pisemnego opisu granicy a dokumentami kartograficznymi, miarodajnymi będą dane uwidocznione w dokumentach kartograficznych, o ile dane te odpowiadają wynikom pomiarów uszkutecznionych w terenie.

Gdyby na podstawie przeprowadzonych sprawdzeń okazać się mogły niezgodności między marami zawartymi w dokumentach kartograficznych a marami uzyskanymi z ponownych pomiarów w terenie granicznych słupów głównych, pośrednich i kopcowych, które znajdują się na ich miejscu rzeczywistym, nowe maramy, uzyskane przez techników obu stron i przez nich skontrolowane, będą wpisane do szkicu. Dalszy użytk tych szkiców przewidziany będzie umową o utrzymaniu znaków granicznych.

Artykuł V.

Dokumenty delimitacyjne oprawione są w 9 tomach, a mianowicie:

1° Trzy tomy cyfrowego szczegółowego opisu granicy (po jednym tomie dla każdej sekcji).

2° Dwa tomy szkiców polowych (dla sekcji I i II).

3° Jeden tom map topograficznych dla sekcji I, II i III.

4° Jeden tom (in folio) protokołu końcowego wraz ze sprawozdaniem dotyczącym technicznego wykonania delimitacji granicy oraz mapą ogólną w skali 1:300 000.

5° Jeden tom (in folio) szczegółowego pisemnego opisu granicy (jeden tom dla sekcji I, II i III).

6° Jeden tom (in folio) zawierający oryginalne protokoły z posiedzeń plenarnych Mieszanej Komisji Delimitacyjnej polsko-rumuńskiej.

Artykuł VI.

Kwestie dotyczące wspólnych biegów wód, mostów i śluз przecietych przez granicę oraz inne kwestie wynikłe z przeprowadzenia linii granicznej, będą przedmiotem bezpośredniego porozumienia się obu Rządów.

Artykuł VII.

Utrzymanie i konserwacja słupów i znaków oznaczających granice, będą przedmiotem specjalnej konwencji mającej być zawartą przez oba Rządy.

Mieszana Komisja Delimitacyjna po upewnieniu się,

że przebieg granicy w terenie jest zgodny z uchwałami Komisji,

à jour à l'échelle de 1/2880 pour les sections I-re et II-ème et à l'échelle 1/4000 pour la III-ème section.

4° Dans les esquisses de champ aux échelles 1/500, 1/1000, 1/2000 et 1/2880.

Article IV.

La ligne frontière est décrite dans le texte de la description détaillée de la frontière.

En cas de divergence entre le texte de la description détaillée de la frontière et les documents cartographiques, les données inscrites sur ces documents cartographiques feront foi, en tant que ces données correspondent aux résultats des mesurages effectués sur le terrain.

Au cas où, malgré les vérifications effectuées, il apparaîtrait des divergences entre les mesures inscrites sur les documents cartographiques et celles qui seraient à nouveau effectuées sur le terrain, les bornes frontière principales, intermédiaires et les tertres étamant à leur place réelle, les nouvelles mesures déterminées par les opérateurs techniques de deux parties et contrôlées par eux, seront inscrites sur un croquis. L'utilisation ultérieure de ces croquis sera prévue dans l'arrangement concernant l'entretien des bornes frontière.

Article V.

Les documents de délimitation sont reliés en 9 volumes, à savoir:

1° Trois volumes de la description détaillée numérique de la frontière (un volume pour chaque section).

2° Deux volumes d'esquisses de champ (pour les sections I et II).

3° Un volume de cartes topographiques (pour les sections I, II et III).

4° Un volume in folio du protocole final avec le compte rendu des travaux techniques de la délimitation de la frontière et la carte générale au 1/300000.

5° Un volume (in folio) de la description détaillée (écrite) de la frontière (un volume pour les sections I, II et III).

6° Un volume (in folio) contenant les procès-verbaux originaux des séances plénières de la Commission mixte de délimitation polono-rumaine.

Article VI.

Les questions relatives aux cours d'eau communs, aux ponts et écluses coupés par la frontière et autres questions soulevées par le tracé de la frontière, feront l'objet d'accords directs entre les deux Gouvernements.

Article VII.

L'entretien et la conservation des bornes et signes marquant la frontière feront l'objet d'une convention spéciale à conclure entre les deux Gouvernements.

La Commission mixte de délimitation, après s'être assurée:

Que le tracé de la frontière, sur place, est conforme aux décisions de la Commission,

Ze sporządzonymi dokumentami kartograficznymi od-
powiadają sytuacji w terenie,
Ze dane pomiarowe znaków granicznych są do-
kładne,
Po przekazaniu granicy odnośnym władzom ad-
ministracyjnym obu Państw,

Po upewnieniu się, że oba egzemplarze dokumen-
tów delimitacyjnych przeznaczone dla Rzą-
du Rzeczypospolitej Polskiej wzgl. dla Rządu
Królestwa Rumunii są identyczne,

Oświadczona jednogłośnie, że granica między
Rzecząpospolitą Polską i Królestwem Rumunii,
począwszy od punktu Triplex Confinium Stoh,
punktu wspólnego dla trzech Państw: Polski,
Rumunii i Czechosłowacji, aż do ujścia Zbrucza
do Dniestru, punktu wspólnego dla trzech
Państw: Polski, Rumunii i Związku Socjalistycz-
nych Republik Rad, uwidoczniona jest w końco-
wym protokole delimitacyjnym, w szczegółowym
pisemnym opisie granicy, w szczegółowym
cyfrowym opisie granicy oraz w szkicach polo-
wych.

Artykuł VIII.

Przez podpisanie niniejszego protokołu, pra-
ce Mieszanej Komisji Delimitacyjnej polsko-ru-
muńskiej są zakończone.

Artykuł IX.

Decyzje zawarte w niniejszym protokole
końcowym wejdą w życie z chwilą podpisania
tego protokołu.

Sporządzono w Bukareszcie, dnia 17 maja
1935 r. w dwóch oryginalnych egzemplarzach,
z których jeden przeznaczony jest dla Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej, drugi zaś dla Rządu
Królestwa Rumunii.

L. S. <i>M. Arciszewski</i>	L. S. <i>Alexandre Jacobaky</i>
<i>Inż. J. Medyński</i>	<i>Col. G. Draganescu</i>

Que les documents cartographiques établis
sont en harmonie avec le terrain,
Que les données relatives au repérage des
bornes sont exactes,
Après avoir effectué sur place la remise de
la frontière aux autorités respectives des deux
États,

Après s'être assurée que les deux exem-
plaires des documents de délimitation, destinés
respectivement au Gouvernement de la Répu-
blique de Pologne et au Gouvernement Royal
de Roumanie sont identiques,

Déclare à l'unanimité, que la frontière entre
la République de Pologne et le Royaume de
Roumanie, depuis le point Triplex Confinium Stoh,
point commun aux trois États: Pologne,
Roumanie et Tchécoslovaquie, jusqu'au con-
fluent Zbrucz — Dniestr (Nistrul), point com-
mun aux trois États: Pologne, Roumanie et
Union des Républiques Socialistes Soviétistes,
est indiquée dans le Protocole final de délimi-
tation, dans le texte de la Description détaillée
de la frontière, dans la Description détaillée
numérique de la frontière et dans les Esquisses
de champ.

Article VIII.

Par la signature du présent Protocole, les
travaux de la Commission mixte de délimi-
tation de la frontière polono-roumaine sont
terminés.

Article IX.

Les décisions contenues dans le présent
Protocole final entreront en vigueur dès que
ce Protocole aura été signé.

Fait à Bucarest, le 17 Mai 1935 en double
original dont l'un est destiné au Gouvernement
de la République de Pologne et l'autre au Gou-
vernement Royal de Roumanie.

L. S. <i>M. Arciszewski</i>	L. S. <i>Alexandre Jacobaky</i>
<i>Jan Medyński</i>	<i>Col. G. Draganescu</i>

Zaznajomiwszy się z powyższym protokołem uznaliśmy go i uznajemy za słuszny, zarówno
w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfiko-
wany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 24 sierpnia 1936 r.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

(—) *Stanisław Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Beck*

L. S.